

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET 2016

Sibbinkweg 2 Winterswijk

COLOFON

OPDRACHT

Quickscan in het kader van de Flora- en faunawet

OPDRACHTGEVER

Dierencentrum Achterhoek
Edisonstraat 54
7006 RE Doetinchem

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Ons kenmerk : 2016-631-11034

Datum : 6 juli 2016

Contactpersoon : mevrouw I. Sämang

Contactpersoon : Marko Sinke

Medewerking van : Kim Lotterman

Vormgeving : Marianne Mooij

INHOUDSOPGAVE

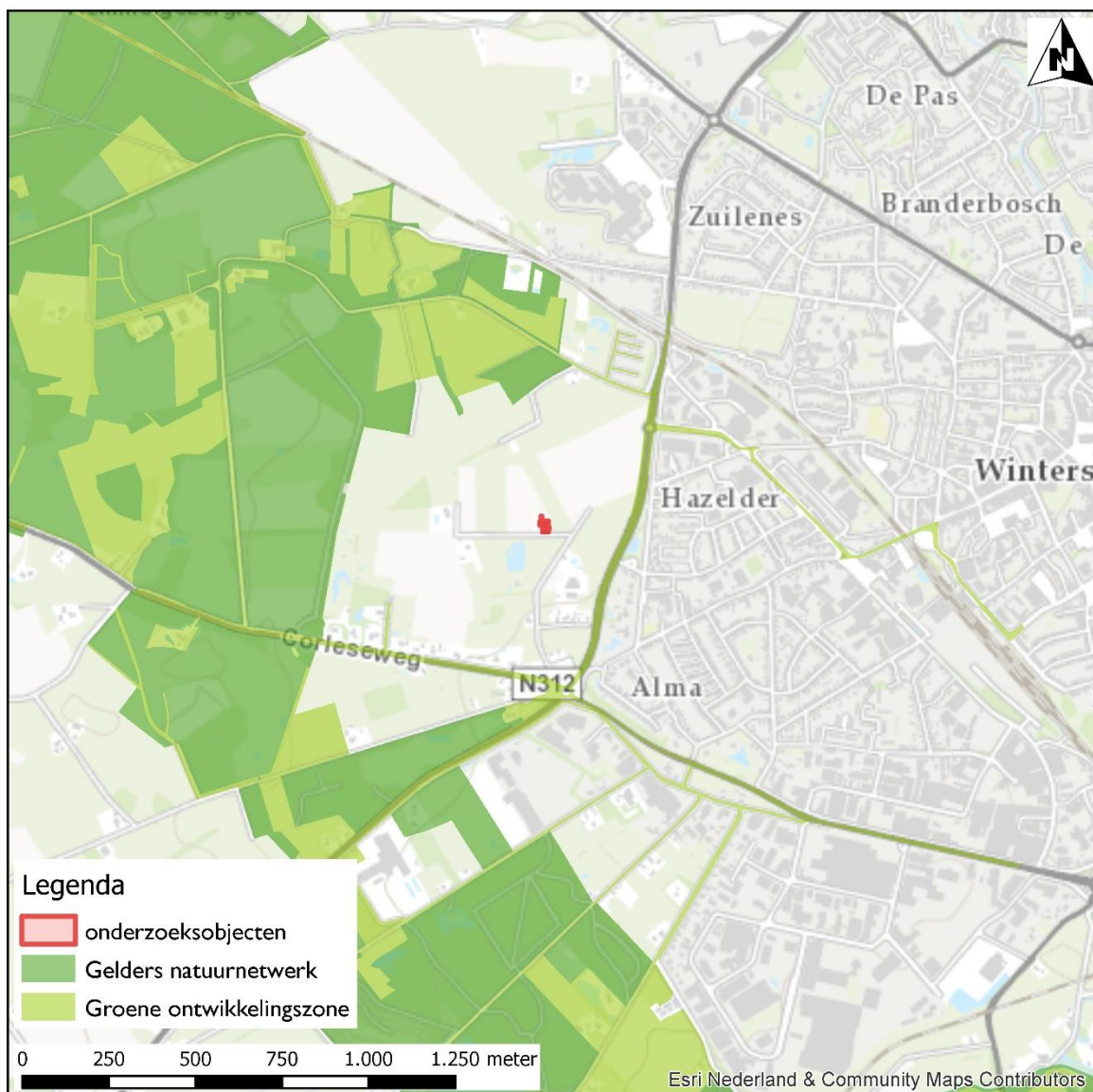
1	INLEIDING	3
1.1	SCOPE	3
1.2	KWALITEITSBORGING	4
2	ONDERZOEKSRISULTATEN	5
2.1	WERKWIJZE	5
2.2	SCAN GEBIEDSBESCHERMING	5
2.3	TERREINGESTELDHEID	9
2.3.1	HUIDIGE SITUATIE	9
2.3.2	BEOORDELING BIOTOOP	10
2.4	RESULTATEN EN BEOORDELING	11
3	CONCLUSIE EFFECTBEOORDELING	14
3.1	ALGEMEEN	14
3.2	PROJECTLOCATIE	14
	LITERATUUR	

BIJLAGEN

1. VERKLARENDE WOORDENLIJST
2. WETTELIJK KADER ALGEMEEN
3. RELEVANTE WETSARTIKELEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
4. TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN

Opdrachtgever	Dierencentrum Achterhoek
Onderzoekslocatie	Sibbinkweg 2
Plaats	Winterswijk
Plannen	Herbestemming pand en sloop enkele opstallen
Bijzonderheden	Het pand is een voormalig dierenasiel

1 Inleiding

Aan de Sibbinkweg 2 in het buitengebied van Winterswijk ligt een voormalig dierenasiel. Men is voornemens het pand te herbestemmen tot een woonfunctie en daarnaast enkele opstallen te slopen. Hiervoor is een wijziging in het bestemmingsplan noodzakelijk.

Veel werkzaamheden zijn vergunningplichtig. Een van de aspecten waarop getoetst moet worden is de natuurwetgeving. Deze toetsing moet inzicht geven op de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van de wetgeving, en heeft de vorm van een quickscan.

In de nu voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Flora- en faunawet opgenomen. Op basis van een bureau- en een veldbezoek door een ervaren ecooloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Tevens is een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten om eventuele uitstralingseffecten te kunnen bepalen.

De informatie is op een overzichtelijke wijze beknopt in tabelvorm weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

1.1 Scope

De quickscan Flora- en faunawet moet antwoord geven op de onderstaande vragen.

- Wat is de kans op aanwezigheid van beschermde flora en fauna?
- Welke vervolgstappen (nader onderzoek) dienen genomen te worden om de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna vast te stellen?
- Welke effecten heeft het initiatief op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna?
- Is een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk, of kunnen negatieve effecten ondervangen worden door het werken met goedgekeurde gedragscodes?
- Zijn er negatieve effecten in het kader van gebiedsbescherming (Natuur netwerk Nederland (NNN)), Natura 2000-gebieden) te verwachten bij dit initiatief?

Beschermde soorten zijn in de wet ingedeeld in drie tabellen (zie ook bijlage 2). Voor soorten van de zogenoemde tabel I geldt een vrijstelling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkeling, mits de zorgplicht in acht genomen wordt. Deze soorten worden daarom niet verder behandeld. De quickscan spitst zich toe op de beschermde soorten van tabel II en tabel III en op broedvogels.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ervaren ecologen. Een quickscan is niet aan een bepaald seizoen gebonden en kan gedurende het gehele jaar plaatsvinden. Voor een quickscan zijn geen vaste protocollen, maar bij het onderzoek wordt, waar mogelijk, aangesloten op de geldende soortprotocollen.

De bij het onderzoek betrokken personen zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2008 gecertificeerd.

Datum quickscan	28 april 2016
Ecoloog	Drs. K.M. Lotterman
Opleiding	Natuurwetenschappelijke Milieukunde, Radboud Universiteit Nijmegen, specialisatie ecologie.
Ervaring	Gespecialiseerd in de Nederlandse fauna- en natuurwetgeving en werkzaam als medewerker flora en fauna en gebiedsbescherming. Specifieke kennis op gebied van vegetaties, floristiek en mossen.
Interne collegiale toetsing rapportage	6 juli 2016 Ing. C.A. Sinke, senior projectleider ecologie

2 Onderzoeksresultaten

2.1 Werkwijze

Op basis van één veldbezoek wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende gegevens. Daarnaast is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd over de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tevens wordt een algemene inschatting gemaakt of de aangrenzende terreinen geschikt zijn als leefgebied voor beschermde soorten. Immers, bepaalde werkzaamheden kunnen uitstralingseffecten hebben op aanliggende terreinen. Bovendien kunnen de dieren die in omliggende terreinen aanwezig zijn ook het onderzoeksgebied benutten.

2.2 Scan gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Natuurbeschermingswet 1998. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) geregeld.

Voor de Provincie Gelderland is een en ander uitgewerkt naar het Gelders Natuurnetwerk (vroeger EHS-Natuur) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (voorheen ecologische verbindingzone of verwevingsgebied).

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in de figuur op pagina 2 weergegeven.

Op basis van een combinatie van de voorgenomen ingreep en de afstand tot de beschermde gebieden, wordt een inschatting gemaakt of het voorgenomen initiatief mogelijk een negatief effect op de beschermde natuurwaarden kan hebben.

In de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk significante effecten te verwachten zijn (voortoets).

Voor de gronden in de NNN wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Alleen voor plannen binnen de begrenzing van de NNN dient het 'nee, tenzij ...'-toetsingskader doorlopen te worden (zie bijlage 2).

Voor kleinschalige ingrepen, zoals de sloop of bouw van enkele woningen of omvorming naar nieuwe natuur, treedt zeker geen verstoring op bij afstanden groter dan 250 meter.

Is de afstand kleiner, dan is de kans op verstoring afhankelijk van de werkzaamheden, de aanwezige waarden en de ligging ten opzichte van de beschermde natuur.

Bij grootschalige ingrepen of ingrepen met een grote invloedssfeer (bijvoorbeeld intensieve veehouderij) wordt een minimale afstand van 7,5 kilometer aangehouden.

Het perceel ligt op grote afstand van Natura 2000-gebieden, het meest dichtstbij ligt het Korenburgerveen, 2 km ten noordwesten en de Bekkendelle 2,5 km ten zuiden van het projectgebied.

Percelen binnen het Gelders Natuurnetwerk liggen dichterbij, het meest dichtstbij ligt een bosgebiedje op 500 meter ten westen van het perceel. Langs de Rondweg West op 200 meter ten oosten van het perceel loopt verder een lijnvormige strook die aangewezen is binnen de Groene Ontwikkelingszone. Deze strook is waarschijnlijk aangewezen als verbindingzone tussen grotere natuurgebieden.

De voorgenomen ingreep is lokaal en heeft vrijwel geen uitstralings-effecten. Negatieve effecten op beschermde natuurgebieden zijn dan ook niet te verwachten en een nader onderzoek is niet nodig.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Korenburgerveen	2 km	Geen	Geen oriënterend onderzoek
Gelders Natuurnetwerk	500 meter	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime
Gelderse Groene Ontwikkelingszone	200 meter	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime

Foto 1 Voorkant dierenasiel

Foto 2 Binnenplaats achterzijde

Foto 3 Overzicht zolder

Foto 4 Overzicht binnenzijde dierenverblijven

Foto 5 Muizenvraat in dierenverblijven

Foto 6 Takkenhoop achterzijde perceel

Foto 7 Overzicht buitenverblijf

Foto 8 Golfplaten daken / stootvoeg in spouw

2.3 Terreingesteldheid

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een terrein zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld. Eventueel aanwezige gebouwen worden zowel aan de buitenzijde als van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

Omgang met artikelen 8 en 11 van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet (zie bijlage 3) wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt. Het gaat hierbij om:

1. *Specifieke groeiplaatsen van beschermde plantensoorten. Artikel 8.*
2. *Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren. Artikel 11.*

In bijlage 4 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

2.3.1 Huidige situatie

Het voormalige dierenasiel ligt in het buitengebied ten westen van Winterswijk. De bebouwde agglomeratie ligt op circa 250 meter afstand. Op het perceel staan een hoofdgebouw, gebouwd in 1995, een oude schuur uit 1965 en enkele kleinere opstallen. Verder zijn er grasland met wat bomen en struiken en (voormalige) buitenverblijven voor dieren. Het perceel wordt omzoomd door bosschages, die aan de achterzijde wat breder en dichter begroeid zijn.

Algemeen	Voormalig dierenasiel in het buitengebied van Winterswijk
Voorgenomen activiteit	Herbestemming met sloop enkele opstallen
Omgeving	Agrarisch gebied, stedelijk gebied op iets grotere afstand
Bijzonderheden	Geen

2.3.2 Beoordeling biotoop

Het hoofdgebouw is van relatief recente datum (1995) en vertoont geen tekenen van verval. Het heeft een dubbelsteens muur met spouw en een golfplaten dak. De binnenzijde bevat een systeemplafond en een kleine zolderverdieping zonder daglicht (foto 3). Aan de achterkant zijn 2 'vleugels' met voormalige dierenverblijven (foto 2 en 4). In deze dierenverblijven en op de zolder zijn vraatresten van muizen aangetroffen.

De schuur is oud, en toont aan de binnenzijde meer verval (onder andere een gat in het plafond). De schuur heeft een golfplaten dak. Binnenin zijn oude dierverblijven en gebruiksvoorwerpen en nog een grote voorraad hondenvoer in blik aanwezig. De hier aangetroffen grotere uitwerpselen zijn vermoedelijk van een bruine rat.

Andere, kleinere bijgebouwen zijn over het algemeen in slecht onderhouden staat. De (voormalige) buitenverblijven bestaan uit een verwilderend grasland met een oud dierenhok (foto 7). Aan de achterzijde van het perceel is een dichtere bosschage met een houtstapel aanwezig. Hier zijn ook graafsporen (mogelijk van konijn) waargenomen. Verder staan op het perceel enkele oudere bomen. Deze zijn geïnspecteerd op holten; deze zijn niet aangetroffen.

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Ja	Het asiel en bijgebouwen	1 t/m 5, 7, 8
Water	Ja	Recent gegraven plas (waarschijnlijk natuurontwikkeling) aan de overzijde van de weg	-
Beplanting houtachtig	Ja	Bosschages en enkele oudere bomen op het perceel	1, 6, 7
Tuin/erf	Ja	Kleine grasveldjes met aangeplante struiken	1, 7
Agrarisch gebied	Ja	Weides en akkers direct om het perceel	-

2.4 Resultaten en beoordeling

De resultaten geven een overzicht van de aangetroffen soorten en de mogelijk aanwezige soorten in het gebied. De gegevens zijn zowel gebaseerd op waarnemingen van derden (o.a. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB)) als waarnemingen tijdens het veldbezoek.

Bij de beoordeling naar de mogelijke effecten op soortgroepen wordt enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn (tabel II en tabel III). Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermde soort aanwezig	Effect op soort
Planten	Nee	Nee	Nee
Vogels - algemeen	Ja	Ja	Mogelijk ¹
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Nee	Nee	Nee
Zoogdieren	Ja	Mogelijk	Nee
Vleermuizen	Ja	Mogelijk	Mogelijk
Vissen	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Overige soorten	Nee	Nee	Nee

VOGELS ALGEMEEN

Het buitengebied van Winterswijk is vogelrijk. Op het perceel en de directe omgeving zijn vogels als zwartkop, boerenzwaluw, tjiftjaf en fitis veelvuldig te horen. Ook merel, huismus, mezen en duiven zijn tijdens het veldbezoek gezien of gehoord. Er zijn geen vogelsoorten op het perceel aangetroffen die gebruik kunnen maken van de gebouwen als nestplaats; nesten zijn ook niet in of bij de gebouwen gevonden. In de struiken en bomen op het perceel kunnen wel vogels broeden, met name merels, zwartkop en tjiftjaf. Vogels die broeden mogen niet verstoord worden. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, of als de werkzaamheden voldoende afstand houden van struiken en bomen op het perceel, is er vanuit deze groep geen belemmering.

VOGELS (JAARROND BESCHERMDE NESTEN)

Bij gebouwen in het buitengebied kunnen verschillende vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestplaats aanwezig zijn. Dit zijn de huismus, gierzwaluw, en enkele uilen (met name steenuil en kerkuil). De nesten van de boerenzwaluw zijn jaarrond beschermd als in de omgeving geen alternatieve nestlocaties voorhanden zijn.

¹ Deze soorten zijn echter buiten het broedseizoen niet beschermd.

Tijdens het veldbezoek is uitgebreid gezocht naar mogelijke nestplaatsen van deze soorten; deze zijn niet gevonden. Boerenzwaluwen zijn wel overvliegend gezien en huismussen zijn op naburige percelen gehoord. De soorten gebruiken het perceel alleen om te foerageren; gezien de omgeving is er geen sprake van essentieel foerageergebied. De aanwezige bouwwerken zijn door hun constructie (laag en met golfplaten op het dak ook ongeschikt voor verblijven van de huismus of de gierzwaluw. Verblijfplaatsen van uilen en boerenzwaluw zijn ook niet aangetroffen.

ZOOGDIEREN

Erven met een afwisseling van graslanden en bosjes rondom Winterswijk kunnen deel uitmaken van het leefgebied van de beschermde zoogdiersoorten das en steenmarter. Gezien de aanwezigheid van takkenhopen aan de achterkant van het perceel (zie foto 6) en het vrij toegankelijk zijn van oude dierenverblijven op het terrein, is het perceel zeer geschikt als leefgebied van de steenmarter. Tijdens het veldbezoek is uitgebreid gezocht naar sporen van de steenmarter, deze zijn niet aangetroffen. Ook in de NDFF zijn geen steenmarterwaarnemingen uit de directe omgeving bekend. Gezien de geschiktheid van de biotoop en de huidige uitbreiding van de steenmarter, kan niet uitgesloten worden dat het perceel incidenteel door de steenmarter bezocht wordt. Een verblijfplaats van de steenmarter is echter niet aanwezig en een nader onderzoek naar de aanwezigheid van de soort is niet noodzakelijk. Als de takkenhopen verwijderd moeten worden, moet wel eerst geïnspecteerd worden of hier geen steenmarter aanwezig is.

Ook van de das zijn geen sporen aangetroffen, en is geen waarneming (NDFF) uit de directe omgeving bekend.

Tijdens het veldbezoek zijn wel vraatresten van muizen (mogelijk bosmuis) en uitwerpselen van waarschijnlijk een bruine rat aangetroffen. Ook is het konijn mogelijk aanwezig. Voor deze soorten is geen ontheffing vereist.

VLEERMUIZEN

Het hoofdgebouw heeft een spouwmuur met open stootvoegen. Ook bij het dakoverstek en op enkele plaatsen bij ramen en kozijnen zijn kieren en spleten aanwezig (ook bij de vrijstaande schuur) die vleermuizen toegang kunnen geven tot verblijfplaatsen.

In de NDFF zijn uit de directe omgeving van het perceel waarnemingen van de gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger bekend. Naar de aanwezigheid van vleermuizen en de eventuele functie van het perceel en de gebouwen wordt een nader onderzoek geadviseerd. Indien vleermuizen verblijfplaatsen in het gebouw hebben, kan een ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk zijn. Voor verlening van de ontheffing zijn standaard mitigerende maatregelen (met betrekking tot werkwijzen en het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen) geformuleerd in soortenstandaards. Aanwezigheid van vleermuizen staat een verandering van het bestemmingsplan of zelfs sloop van het gebouw niet in de weg.

AMFIBIEËN

De houtsingels en bosschages op het terrein met takkenstapels en hier en daar rondslingerende stenen, zijn geschikt als biotoop voor enkele overwinterende amfibieën zoals de alpenwatersalamander en de gewone pad.

Aanwezigheid van deze soorten is in de NDFF niet bekend, maar gezien het open water aan de overzijde van de weg, kan aanwezigheid van de soorten niet uitgesloten worden.

Aanbevolen wordt in het winterhalfjaar geen werkzaamheden uit te voeren in de bosschages. Mocht dit toch noodzakelijk zijn, dan wordt geadviseerd vóór de werkzaamheden de mogelijke aanwezigheid van overwinterende amfibieën in houtstapels en onder stenen et cetera te laten onderzoeken door een ter zake kundig ecooloog.

3 Conclusie effectbeoordeling

3.1 Algemeen

Aan de hand van de resultaten van het veldbezoek is getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten kunnen hebben. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden) kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten (kunnen) voorkomen én dat de voorgenomen plannen deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

3.2 Projectlocatie

Onderdeel	Conclusie
Gebiedsbescherming	De voorgenomen werkzaamheden hebben geen invloed op gebiedsbescherming. De beschermde gebieden (Natura 2000 en Gelders Natuurnetwerk) liggen op ruime afstand. De ingreep heeft een beperkte uitstraling, waarbij de beschermde natuurwaarden geen nadelige effecten ondervinden.
Beschermde soorten	In het gebied zijn verschillende licht beschermde soorten aangetroffen of worden verwacht. Voor het uitvoeren van de voorgenomen maatregelen wordt aanbevolen om: <ol style="list-style-type: none"> 1. Onderzoek te doen naar de aanwezigheid van en het eventuele gebruik van het perceel door vleermuizen. 2. Bij werkzaamheden in de bosschages rekening te houden met de (mogelijk incidenteel aanwezige) steenmarter en mogelijk overwinterende amfibieën.
Bestemmingsplanwijziging	Eventuele aanwezigheid van vleermuizen kan met standaardmethoden gemitigeerd worden en staat een bestemming(s)planwijziging niet in de weg.
Voorwaarden	Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd dient rekening gehouden te worden met broedende vogels. Vogels die broeden mogen nimmer verstoord worden.

LITERATUUR

- I. Nationale Databank Flora en Fauna
Geraadpleegd op 19 mei 2016

BIJLAGEN

1. Verklarende woordenlijst

ZORGPLICHT

De zorgplicht houdt in dat de in het wild levende dieren en planten en hun omgeving zo min mogelijk verstoord mogen worden. En dat te allen tijde schade zo veel mogelijk voorkomen wordt.

Enkele voorbeelden van zorgplicht:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in een rietveld wordt gecontroleerd op broedgevallen en vogelnesten.
- Kikkers en padden die tijdens baggerwerkzaamheden gevonden worden, worden direct overgezet in een deel van de sloot die niet gebaggerd wordt. De dieren worden uitgezet in de modder waarin ze gevonden zijn, zodat ze niet meteen opgegeten worden door reigers.
- Voorafgaand aan graafwerkzaamheden worden takkenhopen met bladeren doorzocht op de aanwezigheid van overwinterende egels. Bij het aantreffen van een egel wordt deze in een zelfde soort takkenhoop met bladeren buiten het te vergraven gebied teruggeplaatst.
- Bij nieuwbouw aan de bosrand in een gebied met veel vleermuizen wordt geen buitenverlichting aangebracht. Dit om de lichtvervuiling tot een minimum te beperken.

ZORGVULDIG HANDELEN

Zorgvuldig handelen houdt in dat compenserende of mitigerende maatregelen aangetoond moeten werken, voordat de ingreep uitgevoerd wordt. Pas als de maatregelen geaccepteerd zijn door de betreffende beschermde soorten, mag de originele habitat aangetast worden.

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gunstige staat van instandhouding is werkzaam op lokale populaties en hun leefomgeving.

Bijvoorbeeld:

In een poel in het weiland van een boer bevindt zich een populatie poelkikkers. De gunstige staat van instandhouding is niet aangetast zolang de populatie poelkikkers in deze poel kan voortbestaan. Dit betekent dat de poel in een goede staat moet blijven verkeren. Raakt de poel vervuild, verdroogd of als hij in zijn geheel verdwijnt, dan zal ook de populatie poelkikkers verdwijnen.

Bij de gunstige staat van instandhouding gaat het niet om het voortbestaan van alle poelkikkers in Nederland of in Europa; het betreft een lokale situatie.

PASSENDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een generieke ontheffing voor de beschreven maatregelen in de beschreven situaties voor de in de gedragscode genoemde beschermde soorten. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen.

Sommige gedragscodes zijn enkel geldig voor bestendig beheer en onderhoud. En niet alle gedragscodes zijn geldig voor tabel III-soorten.

GOEDGEKEURDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode mag pas als generieke ontheffing gebruikt worden wanneer deze is goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorheen Ministerie van LNV). De gedragscodes zijn vijf jaar geldig en dienen daarna opnieuw door de Minister beoordeeld en goedgekeurd worden. De Minister kan in het goedkeuringsbesluit beperkingen stellen voor het gebruik van de gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes en hun goedkeuringsbesluiten zijn in te zien op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

2. Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De wet in zijn huidige vorm is in werking getreden op 1 april 2002.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.

De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Flora- en faunawet kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten in tabel I zijn vrij algemeen en zijn beschermd.
- Soorten in tabel II zijn een stuk zeldzamer of planten zich moeilijker voort en zijn daardoor zwaarder beschermd.
- Soorten in tabel III zijn zeldzaam en zeer kritisch in hun habitateisen; deze soorten zijn strikt beschermd.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Voor de soorten in tabel I geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits de zorgplicht in acht genomen wordt.

Voor soorten in tabel II geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden die geen wezenlijke invloed hebben op beschermde soorten.

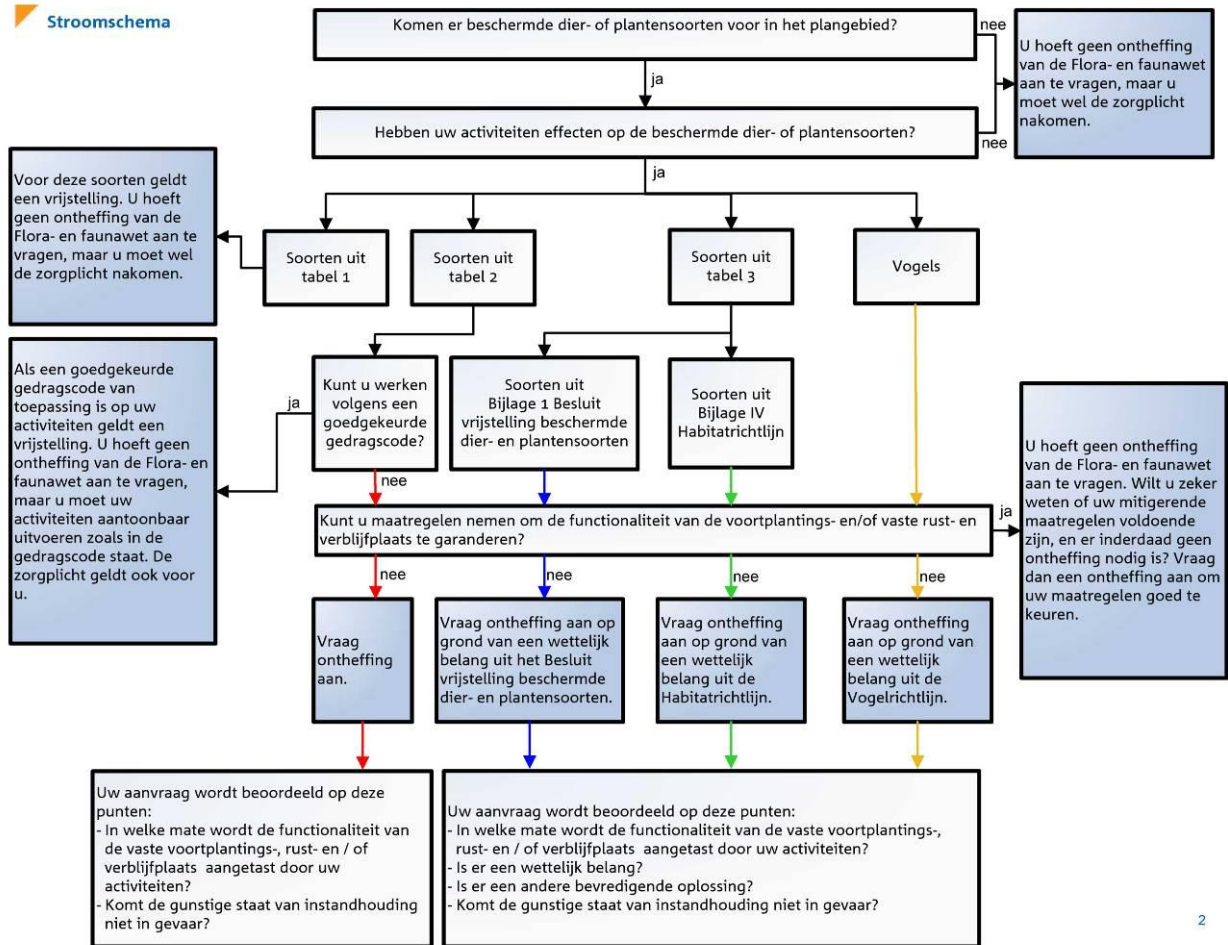
In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor soorten van tabel II, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt. De activiteit dient een redelijk doel te dienen.

Voor soorten van tabel III geldt bij bestendig beheer en onderhoud een beperkte vrijstelling van ontheffingsplicht, wanneer aantoonbaar een goedgekeurde gedragscode wordt gevolgd.

Voor ruimtelijke ingrepen wordt geen vrijstelling verleend.

Onder strikte voorwaarden kan in sommige gevallen wel een ontheffing verleend worden. Er dient dan sprake te zijn van een in de wet genoemd belang, zorgvuldig handelen en er is geen alternatief mogelijk.

Stroomschema

3. Relevante wetsartikelen van de Flora- en faunawet

Artikel 2: Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Artikel 8: Verbodsbepaling planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Verbodsbepaling vangen - bemachtigen - opsporen en doden - verwonden

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Verbodsbepaling opzettelijk verontrusten

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Verbodsbepaling voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Verbodsbepaling ten aanzien van eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Verbodsbepaling ten aanzien van vervoeren, onder zich hebben

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Artikel 14: Verbodsbepaling ten aanzien van het uitzetten van dieren en uitzaaïen van planten

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

4. Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
 - Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
 - Type dakbedekking
 - Materiaal (isolatie, hout, metaal, vogelschroot)
 - Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens)
 - Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
 - Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren/stootvoegen)
 - Aanwezigheid en type zonneschermen

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijfplaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingzones
- Landhabitat van amfibieën

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 61001015